

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK,

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről illető
minden körülmények ideintéendőik.

Érmentetlen levelek csak ismert kszektől
fogadtnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy órára 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasásbepettőre egyszeri beiktatásért 50,
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitott 4-hasásos pottórárt 20 kr.
Hirdetést vagy reklámat magában foglaló
ajánlatok sora 50 krajosár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szerda Május 15.

96. szám.

A cselszövény.

— Azt hihette volna mindenki, hogy a véderővita bevégezése után elfog-nak hallgatni a parlamenti hatalmi törek-vés szenvedélykeltésre célzó izgatásai, támadásai s hogy különösen a mérsékelt ellenzék óvakodni fog akkori magatartá-sának ismétlésétől, a mely a népszűség hajhászata végett fölvette a szélsőbal jelszavait s a szélsőbal legszűsű tulzói-nak hrcmodorát. Reméltük, hogy a poli-tikai eszély s már csak a jólfogott párt-dek is vissza fogja tartani attól, hogy oly támadással igyekezze az általa rég áhitott hatalom nyergéből kivetni a Tisza-kormányt, a mely támadás volta-képen az 1867-ki alapot s minden kor-mány- és hatósági auktoritást döntően meg siker esetén s épp azért minden józan és higgadt ítélő embernek vissza-tetszését idézte elő.

De hát esalódtunk. A mérsékelt el-lenzék már az ígértföldjének határához közel hitte magát s annyira vérbeporolt a szeme, hogy most már vakon rohan Tisza-gyűlöletében s nem veszi észre, nem törődik vele, hogy támadási dühe oly kényes viszonyok szálait is szétdu-lással fenyegeti, a mik a nemzet és dy-nasztia közti jó egyetértés főmaradásá-nak biztosítói. Nem veszi észre, hogy mikor önállóan hatalmi czélok után rohan-ni vél, voltaképen azon pánya által kor-mányoztatik, a melyet a szélsőbal tulzói-nak fenyegető-politikája vetett a nyakába.

Ezen jellemzés után már nem is igen kell kell kérdeznit, hogy mi a mérsékelt ellenzék politikája. Vezérének nagy te-kintélye, hogy a szélsőbali irányt akarja fölhasználni, mindenesetre már aratott sikert: Herman Ottó, a ki nagy tudós, de izgága, szélsőségek felé hajló poli-tikus, a ki az utcaai tüntetések alkalmá-val egyideig gyanuba is volt, hogy a „gyümölcstelen beszéd helyett tette” izgatván az ifjúságot, értelmi szerzője

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Az utolsó levél.

— Egy szerelme története. —

Írta: MURAY KÁROLY.

Tisztelt kisasszony! Mikor a nagymama ósdi divánján egymás mellett ülve, arról be-szélünk, hogy talán még mi is — a nagy világ legszerelmesebb párja — szétválhatunk, összeveszhetünk: abban egyeztünk meg nagy vigan, hogyha én akarok majd szakítani veled: „tisztelt kisasszony”-nak szólítalak, te pedig — ugyan abban az esetben — „tisztelt uram”-nak. Azután, mikor létrejött a nevezetes, fontos megállapodás, átöltöztet a nyakam — én karcu derekadat fontam át — és mélyen, szerelmesen nézve a szemembe: azt mondtad a te boszorkányos és mindörökké áldott hangodon: „uram, csókolja meg a számat.” Én megcsókoltam a világ legédesebb ajkát — a tiedet — s azután ép úgy nézve a szemed közé mint te tetted, így szóltam hozzád: „kisasszony, hunyja le szemét, hadd csókoljam meg azt is.” Te lehunytat és én meg-csókoltam. E boldog, talán hőbortos perczek ben, a mikor az udvarra vigyázóul kiállított őrnök, az a mindig mosolygó Terka, arra vigyázott, hogy vajjon jön-e a nagymama, egyikünk sem gondolt arra, hogy az a meg-állapított „tisztelt” kifejezés valaha akár szóval, akár leírva, megtörténjék.

De hát hogy is gondoltunk volna rá? Te szerettél, én imádtalak; fogadást is tet-tünk az örök hűségre, megcsókoltunk jövendő boldogságunkra — akkor azt hittük: egy-másra — s a fogadást, az esküt öleléssel, csókkal pecsételtük meg. Kezembe vettem fürteidet, s így azzal játszva, meg voltam győződve arról, hogy a magas mennyből szakadna rám a te hűdségeddel. Te, a mi-

lett volna a miniszterelnök kocsija meg-támadtatásának, — egyhangulag képviselővé választott. A szélsőbal örvend ennek a sikernek; nem tudják, hogy a rendkívüli tehetségekkel bíró Apponyi gr. ezt szintoly örvendetesnek tartja-e?

De ez nem elég. A kabinet tagjait kezdte kijátszani a miniszterelnök ellen a mérsékelt ellenzék sajtója s ezt az öt-letet a vezérfríak oly kitiünök talál-ták, hogy átvitték a parlamentbe is. Különösen Szilágyi Dezső és Baross Gábor azok, a kikkel nagy előszeretettel játs-zták ezt a taktikai játékot. Baross Gá-bort különösen simogatták, korilhizeleg-ték; azt hitték, hogy evvel megnyerik oly politikai czélok, a mik akár a szabadelvűpárt, akár a miniszterelnök ellen irányulnak. Teljes elvakultság kel-tett hozzá, hogy ilyesmit lehetők tart-sanak. Baross csütörtöki nyilatkozatai, a mikben az öntudatos célokat ismerő erélyes miniszternek egész felsőbbbsége nyí-lvánult a kicsinyes fogásokkal szemben, véget vetettek ezeknek a reménykedése-eknek. Oly határozottsággal és nyíltsággal, a mely imponált, jelölte meg Baross a kormány tagjainak viszonyát a kormány elnökéhez, az őket támogató párthoz, a kormány és közegei föladatát a politikai téren, hogy a rövid, de velős nyilatko-zatok kideríthették, mily téves nyomon jár az ellenzék, mikor a kormány feje és tagjai közt a féltékenység és viszály fölkeltsére s ennek nyomán a maga hat-mali céljainak hasznára számított.

A mérsékelt ellenzéknek ezt a poli-tikáját, a mely egyik pillanában nagy, a nemzet szenvedélyeire apelláló izgatás által rontja meg a nemzet nyugalma-t, a másik pillanatban meg a politikai cselszövények kicsinyes fogalmával akarja előmozdítani a maga hatalmi érdekeit, már fölismerte egész visszatetsző mivól-tában a közvélemény. S meg is botrán-yozik rajta. Hogy is ne? Egyik pillan-atban gyászkeretben közölték a véderő-

kor kblemre szoritottalak, azt gondoltad, — hogy ha bekövetkeznék az a percz, a mikor távol kellene magadat tőlem tartani, meghal-nál nyomban. Kétségbeesésedben, könyvedben, s fájdalomban. Oh, édes, akkor még ez a c-sillag járt az égen! Az ifjúkor bizalma a jövő iránt, a szerelem pazar szűpségű kül-tszete s a jelen boldogsága vett akkor körül bennünket.

Milyen más világ volt az. Emlékezel-e, hogy mikor először talál-koztunk s én valamit hebegtem előtted, kine-vettél? Azután azt gondoltad fölőlem, hogy ügyetlen buksi vagyok; én meg úgy véle-kedtem rólad, mint egy szivtelen, hü le-ányról, aki ok nélkül nevet. Hát arra emlé-kezel-e, hogy mikor jobban megismerkedtünk s helyesebben kezdtünk vélekedni egymásról én — mint afféle legény — bátrabb kezdem lenni? Megdicsértem hullámos hajad, szemeid csudálatos fényét s hangodnak zenéjét. Te azt mondtad — jól emlékezem, azt mondtad — hogy hallgassak és nyomban azt kérdez-ted, hogy csakugyan úgy vélekedem-e? Kül-lönben kérdezted te sokat. Hogy miért nézek oly vakmerően rád, miért csókolom oly éke-tően a kezét s különösen, hogy mi csókolni való van azon a nagy kézen? En aztán — mondhatom nem kissé zavarba jöve — azt feleltem, hogy mert — szeretlek. — Te persze a szemem közé nevtél az első percz-ben, hanem azután, mikor valómásomat is mélteltem, ma sem tudom, hogy miért, pitye-regni kezdél s olyan megsajnálai valóban zokogtál, kijelentve, — hogy ezt még eddig senki sem merde mondani nekem. Mondhatom szívem hogy erre a pityergésre és épen nem várt kijelentésre átkozottul zavarba jöttem s úgy vélekedtem, hogy valami nagy hibát kö-vettem el. Ebben a perczben lépett be a nagy-mama, s ijedten kérdezte, hogy mi történt, mi bajod van? E kérdés után halálos reme-

törvényjavaslata szavazott összes szabad-elvű párti képviselők neveit s mint haza-áru-olók ellen folytatták ellenük a harc-zot kerületeikben, egy idő múlva pedig már azt hirdetik, hogy ők csak Tiszát akarják megbuktatni, a mivel pedig a másfél év-tizedes működés alatt a párt teljesen azonosult oly közös működés által, a mely-nek minden tényére a mérsékelt ellenzék kigyót-békát kiáltott.

Ily kicsinyes fogásokkal s politikai charlatán chameleonkodással azonban alig-ha lehet a hatalomnak oly rég óhajtott polczára fölkapaszkodni.

Uj államttkár. Ó felsége a király a föld-mivelésügyi miniszterium titkárává Fejér Miklós miniszteri tanácsost nevezte ki. — A földmivelésügyi miniszterium új államttkára ismert alakja a magyar közéletnek a régi munkása a közügynek. Utolsó tevékenysége köre a pénzügyminiszteriumban az államjavak igazgatási ágában volt, de egyéb téren is — elég a catasterre s a regalemegváltás előké-sztésére utalni — nagy szolgálatakat tett a közérdeknek s bizonyította szakértelme nagy-ságát, föltétlen megbízhatóságát s azt, hogy a magyar államszolgálat kevés oly erővel ren-delkezik, kinek kitartó munkásságától annyit remélhetne, mint tőle.

Uj főispánok. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy Bereg és Ugocsa vármegye főispánjává Lónyay Sándor, Lónyay János máramarosi főispán fia, Csongrád vár-megye főispánjává pedig Zsilinszky Mihály neveztetett ki.

Országgyűlés.

Budapest, május 14.

A képviselőház, mai ülésében letárgyalta a pénzügyminiszterium költségvetésének nagyobb részét, bár a tárgyalás folyamán sokan szóltak fel. A illeték-kiszabási hivataloknál, Polónyi felszólalása folytán Wekerle miniszter egyes anomaliák megszüntetését helyezte kiltatásba. Hosszabb discussio fejtett ki a dohányjövédéknél, hol Neppel, Orbán (a monopolium megszüntetését kívánja), gr. Dessewffy, Madarász és

gés fogott el. Meg voltam győződve, hogy megmondod az okot és a nagymama kegyet-lenül kikérget a házból. Könyves szemeidet a ijedt nagymamára emeltem s miközben egy ropke tekintetted réám is vetted, azt mon-tad, hogy — fáj a fogad.

Hát az jut-e még eszedbe, hogy másnap azt mondtam neked, hogy — megcsókollak? Hídeg, szigorú arczot öltöttél s kijelentetted, hogy ha ez megtörténne valaha, örökre meg-vetnél. Am azután, mikor eszembe jutott fog fájásod s ez nagyobb bátorsággal ruháztál fel, egy lépéssel közelebb mentem hozzád.

— Mit akar? kérdezted lesújtólag. — Az első pillanatban csak néztem rád meg-rettenve, szégyenkezve s ez ijedt állapotban, akaratom ellen, megint egy lépést tettem előre.

Ekkor te két lépést tettél hátra s így szóltál: — Uram, ön vagy megőrült, vagy . . . Nem fejezhetted be, mert elfutottam. El futottam gyáván, ügyetlenül, úgy amint egy donjouanhoz az sehoggy sem illett.

Néhány nap múlva megint ott voltam nálad Oly jó, oly szivélyes voltál hozzám, mintha mi sem történt volna közöttünk, mintha megbocsátottad, vagy elfeledted volna még azt is, hogy — ügyetlen voltam. Szíve-jóságod folytán megint körülölelt a bátorság s én ujjal szóba hoztam a csókot.

Wekerle miniszter, meg Unger vettek részt a vitában, majd a lotto-jövédéknél Polónyi abbe i kívánságára, hogy a totalisateur meg-adóztassék, azt felel a pénzügyminiszter, hogy az ügyet tanu mányoztatja. A sőjövédéknél Orbán Balázs a sóárak leszállítása mellett kardoskodott, megróttá a kormányt, hogy a ső kivételre nem gondol és végül szóba hozott némely kőszahireket, melyek Horváth Gyulát a Bulgáriába való sőszállításával hoz-ták kapcsolatba. Wekerle miniszter meg-adta minden irányban a kellő felvilágosítá-sokat, rámutatott arra, hogy a kormány igenis gondolt és tett is a sőkivétel érdekében, de jelzé az ezzel járó nehézségeket is. — Horváth Gyula a maga részéről tárgyi-lagosan az egész ház megnyugtatóására elő-adta, minő befolyást gyakorolt a Bulgáriába való sőkivételre s kiemeli, hogy nem része-e ez üzletben, mely a kinstárra előnyös. A kor-mánynak ajánlotta az illető vállalkozót. Es ezért gyanúsítja és rágalmozza őt Orbán. A ház indignatiója tört ki Orbán ellen, ki si-etett kijelenteni, hogy távolról sem akarta Horváth Gyulát sérteni, vagy gyanúsítani s a kősa híreket csak azért hozta szóba, hogy Horvátnak alkalmá legyen az ügyet a maga valódiságában feltüntetni.

Az állami jőszágoknál Csataár ismét előhozta a naszói jőszágügyet, melyre nézve Wekerle rectificált némely téves állításo-akat, Szilágyi Dezső pedig kiltatásba he-lyezte, hogy az illető interpellatióra nemso-kára felelni fog.

Végül a fémhányászatnál ennek fontos-ságáról és jelentőségéről igen beható és szak-szerű beszédet tartott Péch Antal, mire az ülés véget ért.

A ház a költségvetés e teteleit változat-lanul szavazta meg.

Mit eredményez az antisemitizmus.

A mut hét folyamán néhány száz kö-müves távozott Bécből. Ennek következmé-nye volt, hogy néhány naapig a köművesek-ben érezhető állott be. Midőn a saison kez-dődik rendszeren nyugszással szóltak Bécbé-jönni az építő-munkások a vidékről: ezáltal azonban nagyon csekély mértékben jőttek, mert tudták, hogy az idén Bécsben nem sokat építenek. Midőn tehát most néhány száz kö-müves egyszerre távozott, a hiányzó munka-erő nem volt egykönnyen pótolva. De hóvá-mentek azok a köművesek és mi birta őket arra, hogy a városnak hátat fordítsanak. Az építészek azt mondják, — hogy a köművesek

szem, akkor mindent meg fogsz mondani a nagymamának és kéri fogod őt, hogy veled együtt vessen meg ő is mindörökké.

Az a gondolat, hogy a szigorú nagy-mama, aki oly átható tekintettel tudott nézni, megdudhatja ezt és ki fog utasítani: meg-döböntetted; s az előre tenni készülő lépést nem tettem meg. Amint azonban merően néz-tem izzó piros arczodra s tiszta fényű szem-eidből kegyetlen száraid és fenyegetései-d daczára is jőszogot, szerelmet láttam kimgá-rozni: újra kilejedtem feléd.

Ugye jól emlékezel erre a perczre? Egy ügyes ugrással az asztal tulsó ol-dalánál termettél s így, folyton az asztal kö-rül menekülve előlem, kezdetét vette a menekülés, az üldözés s egy áldáz, kegyetlen haroz az — első csökért. Végre is az történt, hogy megragadtam karod, magamhoz húztalak s izgatottságomban, hevemben csak enyit tud-tam mondani: „no most!”

Kisérleteket tettél a kiszabadulásra szó-val, tettel. Gyenge karjaidal el akartál ma-gadtól lökni, fenyegetted és legeslegvégül kö-nyörögtél. — Csak egyet, egyetlen egyet fe-leltdél el, a nagymamát hívni segélyül, ki a parkban sétált.

Es ekkor, amidőn karjaim között vol-tál s én nem hallgattam sem fenyegetésre sem könyörgésre, megcsókoltam hajad. Ajkad piros ajkad akartam ugyan megcsókolni, de te oly ügyesen oly gyorsan fordítottál el ar-czod, hogy csókom először hajad, majd füled s később hol az egyik hol a másik arczodat érte, lángra gyujtván azt még jobban.

Az égő csókok e pazar perczében egy-szer csak azt vettem észre hogy magint pi-tyergésre fogtad a dolgot, s miközben meg-indítóan zokogtál, azt mondtad, hogy a mit én tettem most, azt addig nem merde tenni senki s hogy e rut tettem miatt most már teljesen vége lesz közöttünk mindennek.

Budapestre mentek, mert a magyar fővárosban sokat építenek és mert Budapesten biztosabb és jobb szolgálatot nyernék mint Bécsben.

De hát mi van abban, hogy néhány száz munkás Bécsből elhagyva Budapestre megy? Tulajdonképpen semmi, Bécsben ugyanis keveset építenek és az itt maradt többi munkásoknak bizonyos mértékben jótétemény, hogy nem lesz nagy a konkurencia, és hogy a napszám nem fog leszállani mint rendszeren, ha főleg munkaadó is áll rendelkezésre. Ha hiány van a munkásokban, akkor a napszám növekszik, ha hiány van a munkában, akkor a napszám alászáll. A munkások oda mennek, ahol foglalkozás és jobb bért kapnak. Ez nagyon egyszerű. És így néhány száz munkás Budapestre ment.

Itt keveset építenek, Budapesten azonban nagyon sokat. Az építést itten alig létezik, míg Budapesten virágzik. De miért van ez így? Nyilván azért, mert Budapesten új házakra van szükség, míg Bécsben nincs, új lakóházakra, új üzlethelyiségekre, új műhelyekre, és új garázsokra. Mindezekre szükség van Budapesten és Bécsben nincs. Hogyan lehetséges ez?

Ezen kérdésre mintegy válaszul egy itteni elterjedt lapban ezeket olvassuk: „A magyar kereskedők kik áruszükségleteik megszerzésére végezték háromszor négyszer Bécsbe jöttek, jelenleg megváltoztatják a keresleti fohást, Budapesthez fordulnak. Ennek elővárárt, ha a gyárosok és iparúzők, kik a helyzetet és a körülményeket helyesen megítélik képesek, egyszerre megváltoztatják otthonukat, üzleteik súlypontját Bécsből egyszerre Budapestre teszik át. Az ipar és kereskedelem oly lendületet nyer Budapesten, mint amily mértékben Bécsben alászáll. Az igazi gazdasági és kereskedelmi üzletek szaporodtak Magyarországon és különösen Budapesten, a termelés növekszik, a szolgálat gyors és mindez Bécs rovására történik.”

Az idegenek nem akarnak többé Bécsbe jönni, sem kedvetlenek, sem üzletkötés céljából. A terménypiac meg van semmisítve. A kormány azon fáradozott, hogy ezen intézményt megtartsa Bécs számára. Taaffi miniszterelnök személyesen intervénált az ügyben. A kereskedelmi miniszter ismételtén több kiváló egyéniséggel konferált az iránt. De azért a lemondások egymásután következtek. Előbb Prága, aztán Budapest, utána a kisebb városok, egyik a másik után. A terménypiac valószínűleg Budapesten fog megtartani.

Karlsbad, Eger, Kolin és Leitmeritz mondták le. A karlsbadiaknak a bécs gabona és liszt-börze bízott ágához intézett lemondó levele oly jellemző, hogy ki kell emelnünk néhány mondatot: „Az aláhírt kereskedők Karlsbadban azt kérik, hogy az ideai terménypiac ne Bécsben tartassék meg. Mindig szívesen mentünk Bécsbe, mert oda gravitáltunk. De most szívesebben mehozzuk az áldozatot, hogy Budapestre utazzunk, csak hogy ne legyen kénytelenek néhány napot Bécsben tölteni, ahol minden pillanatban arra emlékeztethetnek, hogy nem szabad egy hazával bírnunk... Vetter, Lichtenstein és Luenger csak törekedjenek a gabonárákat és a nép jólétét saját erejükből emelni.

A munkások elhagyják Bécsét, az ipar, a kereskedelem elfordul innen, a gabonakereskedés elköltözik Bécsből, a terménypiac elmarad. Bécs elveszíti összeköttetését a Balkán államokkal; Hamburg, Berlin és Buda-

pest pótolják ott Bécsét! Elveszíti összeköttetését nemcsak Magyarországgal, hanem az osztrák tartományokkal is. S mit szólnak ehhez az antiszemiták.

Hát legyen úgy! — mondják. És ha Bécs megszűnik és az osztrák forgalom centrumja, a polgári foglalkozások központja, a kereskedelem forrása lenni, csak képezze ennek okát az antisemitizmus, s akkor Bécs lesz a világ első városa.

Az antisemita mozgalom Bécsét elpusztulással fenyegeti. Ha ez a szomorú sors csakugyan bekövetkezik, akkor ismét csak azt fogják mondani: a zsidók az okai, mert miért nem jöttek ők és keresztény üzlettársaik a bécsi terménypiacra, miért kerültek ki a kereskedők és pedig nemcsak a zsidók, a keresztények is? Hisz ez hallatlan gonoszság, melyet újra és erősebben meg kell büntetni.

Igy beszélnek és gondolkoznak Bécsben az antisemitizmus hősei, nem törődve a legérzékenyebb veszteséggel sem, ha csak „nagy elvüket” érvényesíthetik. Az elv mindenekelőtt.

Minkünk, magyaroknak és első sorban az ország fővárosának, Budapestnek csak — mint az elmondottakból látszik — haszna még pedig könnyen lehetséges, jelentékeny haszna lesz a bécsi antisemita áramlatból, de az őzletlen ember nem folytatja el megdöbbenést oly irányú mozgalom láttára, mely a huszadik század küszöbén Európa egyik legnagyobb és legműveltebb fővárosában lefojlik.

Napi hírek.

— **Dr. miskolci Zelizy Daniel** temetése tegnap délután ment végbe olyan óriási közönség részvétele mellett, hogy a halottas udvarra tizedrésze sem fért be a Csokonai kert környéke tönnye volt közönséggel s a gyászszertartás idejére be kellett szüntetni a helyi vasút közlekedését. — A megboldogult koporsója felett Némethy Lajos lelkész mondott megindító halotti imát, a vallás vizsgálatát nyújtva a szerető apa elhunytával egyedül maradt kiskorú árva megölt szívének. — A „Kezlet” temetkezési intézet pompás gyászkozsait egészen ellepék a rokonok, jó barátok és tisztelők szobnól-sezbb koszorúit. — A városi és megyei batóság, a debreczeni orvos gyógyászterész egyesület, a debreczeni szabadélvipárt igen nagy számmal volt képviselve. — Gróf Degenfeld Józsóf főispán a sirig kikísért, utolsó útján a kitűnő férfit, kinek emléke mindig élni fog közöttünk. — A nyit sor fölött Kőrösi Sándor városunk III. kerületének orsz. képviselője következő beszéddel bucsúzott el a megboldogultól:

Milyen tisztelt gyülekezet! Temetőbe jöttünk, mi mellett állunk. Bármerre tekintünk e helyen: mindenütt az enyészet nyomait látjuk. Az egymásra hányt hantok, a roskadozó sír emlékek azt jelzik, hogy itt meghalt emberek paladozó testei nyugosznak. E rögök alatt, hol állunk, mennyi szív porlik most, mely egykor a szerető kedvese kért lángolva égett. Mennyi agy lett itt a fergek prédájává, mely egykor családja, nemzete, hazája, sőt az emberiség boldogítására messzeható terveket szőtt!

Bármikor lépünk e helyre: szomorú érzet fog el bennünket.

Te otthon maradtál a nagymama mellett és én elindultam a világba, hogy szorgalom, munka és kitartás útján megszerzzem a te számra az előre megrajzolt jövőt.

Persze, édes, akkor egyikünk sem gondolta meg, hogy az a jövő egészen má, mint amilyenek mi terveztük. Hosszu munka, hosszú küzködés, álmatlan éjek csak azt bizonyították előttem — s én te előtted, — hogy a kergetett szerencse-ésilág, a boldogság földje messze-messze van, s ha hosszas küzdes után elérem is éretted, s kalapleemelve köszöntöm az új hazát: annak verőénye ősz hajamat éri.

A mi szerelmünk költészeté megőrt az élet nyomoru prózáján; s most, a mikor végre valahára belátom, hogy reménytelen küzködés az egész, az édes mit megállapodása folytán „tisztelt kisasszony”-nak szólítalak.

Értesz, ugy-e értesz engem, édes?! Te szép leány vagy, jó és kedves. A férfiak oly férfiak, akiknek nem kell a szerencse-ésilaga után futni s a kinek ér tted nem kell reménytelenül küzködniök, szeretettel, rajongással vesznek körül s kész téged mindmennyi boldogítani. Válaszd ki közülük azt, a ki legjobban szeret, a ki legnemesebb s a ki legméltóbb arra, hogy megárolyozza jövőd. Szívesem teszem kezem, s így dobogó szívvel bánatosam, szememben égő könykekkel, de becsületesen és férfiasan mondom neked: szavad visszaadom, a magamét viszszaveszem! utaink váljanak ketté.

Ha ugy akard, sirsad meg drága multunkat, az előre kiszínezett, de nem teljesült jövőt s az élet prózája által összetiport szerelmünket. En megsirattam, megsiratom, pedig, lásd, férfi vagyok.

Légy meggyőződve arról, hogy a talán hosszúra nyúló jövő minden percében szeretettel, rajongással gondolok rád; s boldogságodat — amely az én boldogságom elintéte — örömmel veszem tudomásul. Te az maradsz nekem mindig, a mi más

Hátha — mint most — azért jövőnk ide, hogy egy gyermekeit gyöngéden szerető apát, a beteg emberiség javára működött orvosot, hazájáért, városáért ét polgárt, egy igazi hű barátot, s tiszta jelleméért minden kitől tisztelt embert temessünk a sir rideg hantjai alá, minő érzés foghat el bennünket?

Ha a levert arcokat nedvesítő könnyek s a fájdalomnak zokogásában nyilvánult hangjaiból kell következtetnem: azt kell mondanom, hogy a szív hurjait szétszakító fájdalom érzete fog el itt mindajunkat.

Hadd nyiljanak zokogásra a kiskorú, a még fel sem nevelhetett gyermekeinek szívdajkai; hadd peregenek le a szerető rokonok és barátok fájdalomtól kiesikart könnyei.

Hisz az emberi kebel ugy van alkotva, hogy ha könnyei folyhatnak: eynhül fájdalma.

A mi kedves halottunkban, Dr. Zelizy Daniélben, elvesztették gyermekei a gyöngéden szerető kedves apát. A tiszteletré méltó orvosi kar, elvesztette egyik kitűnő tagját. — Hajdumegye elvesztette egyik szorgalmas tisztviselőjét; Debreczen sz. k. város elvesztette egyik kiváló munkás polgárát, ki mindennütt ott volt, hol a város közbán, különösen ennek közegészségügyi állapotán munkálkodni kellett. A debreczeni szabadélvipárt elvesztette benne egyik buzgó elvtársát. Szóval a férfior munkára legalkalmasabb időszakában elhalt embertársban vesztett a család, vesztett a városi és hazai közügy.

De nyugodjunk meg a Gondviselés meg nem változtható tényén!

Kedves halottunk halálával a természet örök törvényének elengedhetlen adóját fizette meg, melyet nekünk is meg kell fizetnünk, és egykor nekünk is el kell mennünk azon az uton, melyen ő körülökből elment.

A mi létezik: az csak alakot változthat, de meg nem semmisülhet. — A természet ez örök törvénye felbátoríthat bennünket, hogy a halálnak bátran szemébe nézzünk, mert az minket meg nem semmisíthet, és még a síron túl is élünk.

A jó atyát, a jó polgárt, a nemeskeblű hű barátot testi szemekkel nem látjuk többé ez életheben, de szelleme és emléke élni fog mindaddig, míg Debreczen város létezni fog, mert ő e város monographiájának megírásával tartós emléket biztosított magának.

Kedves halottunk! A barát szeretet fájdalom könnyeit hullatjuk sírodra. A te kedves gyermekeid és rokonaid könnyeivel összevegyült könnyeinkből fog kiönni sírhalmodon a szeretet nefelezt virága.

Legyen könnyű hamvainak a föld, mely testedet eltakarja, s aludt eszednek a boldogok álmát!

Isten veled!

— **Helyorségi mozgalom.** Házi ezredünk, a 39-ik, egyik zászlóalja, a 3-ik, mint értesülünk, Debreczenből Prejopoljébe (Dalmátia) helyezték át. E hí különben még megerősítésre vár.

— **A válogatott üdvözlöte József főhercegre.** A debreczeni da egyelet, mint már említettük, szintén feliratban üdvözlötte József főherceget ezüst lasodalmu alkalmából. A felirat szövezerinti szövegében következőleg hangzik: Császári és királyi főherceg! Fenséges Urunk. Midőn Fenséged boldog házasságának 25-ik évfordulóját — ezüst menyegzőjét ünnepli, a két magyar hazának minden fia imádatlall emeli szemét a mindenség Teremtő Istenséghez, áldást, boldogságot esdve azon családra, mely minden magyar szívében a leg

nem volt és nem lesz soha. — Irántad égő szerelmem kihalhat teljesen, de szerelmem édes emléke a feltétlen becsülés, a mely körülvesz s meleg rokonszenvem mindig, mindenhol nyomom kíséri kedves szemelyedet. Ha lesz olyan — amiuthogy hiszem, mikép nem lesz — amikor a körülmények nyomaszhatása alatt barátára, feltétlen hivedre lesz szükség, én mindig szolgálatodra állók: s legyen bár akkor akármilyen gyáva, nyomoruult fereg a te szolgálatodban, a te védelmedben halált megvető hős leszek. Jóságos tekinteted s az édes mult emléke mindig fel tud engemet annyira emelni, a honnan megközelíthetek.

Nem. Nem. Egy szót sem édesem. En ism-rem életem szomorú útját és szárcoltam a körülményekkel. Az ifjúság képzőldő napja már leáldozott! A tettvágy, az akarat mindörökre megőrt az elmult évek küzdelmes óráiban, s így ma csak a lemondás, a sívár jelen s a még sívárabb jövő vesz körül.

Nem. Nem. En nem kötöm magamhoz sorsodat tovább, sőt ismerve elvesztett életemet — ha te akarnád is — nem kötém semmi körülmények között. Te csak légy boldog. En majd lassan, hányatások, bizonytalanságok s a családi élet után való elérhetetlen vágyak között, élek tovább. Szívembe bevési magát az elkeseredettség, a legteljesebb lemondás, és mint egy ezütkus bolond szaporított azok számát, a kik a józanság percében sirsirják a multat.

Ezek az okok, amiért te tisztelt kisasszony lettél s a mikre a „szerelm, az enyelgés s a boldogság napjaiban sem én nem gondtam, sem te. Életem tragédiáját — azok előtt a kik ismerték szerelmem — e leirt két szó jelenti: „tisztelt kisasszony.”

Hogy ennek így kellett történni.

forróbb szeretet hervadhatatlan virágaival van körül övezve. Oh! hiszen annyi századok viharai között, balsorsban ugy mint a szerencse napjaiban, mindig kitudta a magyar mutatni szeretetét, ragaszkodását azok iránt, kik vele együtt éreztek, kiket magának vallhatott, kik a hazaszereteten s a magyarság eszméje iránti lelkesedésben vele mindig egygyek voltak. Miért sorolnánk el... hiszen minden magyar tudja, hogy a dicső apának dicső fiát, Fenségedet — mint szívünknek legdrágábbat miért szeretjük annyira? A ki szívben léleken magyar, ki örözünkben, bánatunkban osztozik, velünk érez, velünk gondolkodik, bizony nem csoda, ha minden fia e hazának ugy tekinti, mint a magyarság büszkeségét, mint az igazi hazaszeretet példányképét S ha a „debreczeni dalegyelet” — mely feladatául a magyarság eszméjének terjesztését tűzte ki, — midőn hazát s szabadságot éneke, Fenségedet tekintti mintacépűt, ezt azért teszi, mert meg van győződve arról, hogy Nemesebbet és Nagyobbat nem választathatott. Engedje meg Fenséged, hogy egyeletünk, — mint a hazafias eszmének szerény munkása — melynek 25 éves multja ezen eszmékért folytatott küzdelem szakadatlan láncolata, e napon, melyen Fenségeddel és Fenséges családjával magyar hazáknak minden fia együtt ünnepel, szintén bemutatthassa a tisztelet, a ragaszkodás és szeretet adóját. Engedje meg, hogy a milliók ajkáról felszálló imához a magunkét mi is csatlóhassuk: hogy a Mindenható Isten Fenségedet, Fenséges Nejét és Fenséges Családját áldja meg minden földi boldogsággal és hosszú élettel! Kérjük Fenségedet, hogy ezen hódatunkat elfogadni kegyelmesen méltóztassék. Kelt a „debreczeni dalegyeletnek” 1889. évi május 10-én tartott gyűléséből. Márk Endre elnök, Péter Gábor jegyző. Az üdvözlő felíratra hétfőn éjjel következő távirat érkezett válaszul Alcsutól: „József főhercegre ur Ö. es. és királyi Fensége köszöni az egyelet megemlékezését. Udvarmesteri hivatal.”

— **Kőrösi Sándor** városunk III. kerületének szeretett országgyűlési képviselője tegnap városunkba idözött, hová egy szomorú, kegyeletes tnya a meghaldogult dr. Zelizy Daniél végítességtételén való részvételt szólította.

— **Hazaftas huszárezredes.** A „Brassó” örömmel regisztrálja, hogy Zalay huszárezredes, kit csak nem rég helyeztek oda át, olyan magyaros szellemben igyekszik vezetni ezredét, mely a maga nemében ritkítja pártját. Kiadta ugyanis egy közelebbi nappal, hogy a szóbeli jelentések ezental magyar nyelven tétessenek meg. A régi jó insurgens világra emlékeztető jelentések tehát ezental így fognak kezdődni: „Vitéz kapitány ur, jelentem alásan...”

— **Dohány termelőknek.** Azon dohánytermelők, kik a kinstártól az 1890-dikére dohánytermeléshez ingyen dohánymagot óhajtanak igénybe venni, jelenkezhetnek Király Gyula polgármesteri titkárnál. A polgármesteri hivatal a dohánymagot kerek névjegyzékét a termelési terület kitüntetésével f. hó 19-én beterjeszti a dohány beváltási hivatalhoz. Tehát a határidő igen rövidre van szabva beváltó hivatal által.

— **Telefon a mezőrend-kapitányságnál.** Jövő hó 1-jétől fogva a mezőrendkapitányság is telefon összeköttetését nyer, a mire ezen hivatalnak, különösen a baromvásártérel való összeköttetése és helyiségének a központtól való távolsága miatt igen nagy szükség van.

— **Boulanger pöre.** A párisi jól értesült körök szerint az állami bíróság vizsgáló bizottsága nem talált elegendő bizonyítékot és adatot, melyek alapján Boulanger tábornokot vád alá lehetne helyezni.

— **Velocipédes házaspárok.** Berlinben három fiatal házaspár. érdekes sport utra vállalkozott. Párisig akarnak velocipédezni, a világgiallítás megtekintésére. Hétfőn már neki is indultak a nagy utnak. A hölgyek rövid szürke szoknyát, kék trikó derekat s ellenzős vászon spikát viselnek, melyen nyakvédő kendő is van a kalmazva. A férfiak kosztümje szürke. Minden ruha-darab vízmentes szövötből készült.

— **A szerb király örömei.** A kis szerb királyra sokféle öröm vár e nyáron. Most még szorgalmasan s keményen tanulnia kell, de nem sokára megkezdődik nála is a gyermekek legboldogabb időszak: a nagy vakáció. Ez pedig sokféle szórakozással lesz egybe kötve. Elviszik a kosovói mezőre, a nagy jubiláris nemzeti ünnepleyre, a hová Ristic is elkíséri; aztán megkoronázzák s fölkenik királylyá. S mint koronás király utazgatásában fogja örömet lephetni. Meglehet, hogy a régi program szerint atyjával együtt elmegy majd a párisi világgiallításra is, onnan pedig fúrdőzni. De szive aligha mindezeknél jobban föl nem dobog arra a biztatásra, hogy találkozni fog rége nem látott édes anyjával is. A találkozás alkalmasint magyar földön: a herceg Arenbergné ivánkai kastélyában fog vége menni, július elején.

— **Botránok a temetőben.** Hallatlan botrános dolgok történtek tegnap déntán a római cath. temetőben. Egy református embernek kis gyermeke halt meg torokjában, és mivel a többi gyermekei már a római cath. temetőben nyugosznak, ezt is ott temette el. De mikor a temetőbe kiért a temetési men t, a tom tő csész azialt állt elő, hogy nincs sír ásva a kis halottnak, holott az előleges intézkedések kelő időben megtörté-

tek, sőt a gyázoló felek a sirásatási díjat temető eszéknek jóval előbb ki is fizették. — Ugyanezen időben egy a kórházban elhalt idegen katb. vallású férfi holttestét is hozták temetni, de ismét azzal fogadta a temetési menetet a császár, — hogy nem ért rá sirt ásni. Es ott vár a gyermek temetési közönsége, míg halottak számára kiásták a sirt, a kórházból hozott holttestet pedig ideiglenesen halottas kamrába tették, mert még csak a a másik temetés után kezdték el számára a sirt ásni. Ezen valóban mindenkit megdöbbentő vétkes könnyműködésről származó botrányra felhívjuk az illetékes körök figyelmét de egyuttal nem mulasztjuk el felemlíteni ama nem először hallott panaszt is, hogy a kisebb temetéseknél szolgáló éneklők kollégiumi tanítóképzésének a temetés ideje alatt éneklés közben annyira helyhez és alkalomhoz nem illő magaviseletet tanúsítanak, annyira gonyt üznek nevetgélésekkel a szomorú szertartásból, melynek elvégzése egyedül csak rájuk van bízva, hogy nemcsak a temetési menethez tartozók, de az utczán járóképek méltó megrovását is magukra vonják. Ennyi összehajmozdított profánus botrány ellen lehetetlen a legérősebb hangon fel nem szólalni és követelni, az érdekeltebb hatóságok hathatós közbelépését. Különösen a rendőrség figyelmét hívjuk fel a sirásatásokra, mert közegészségellenes dolog minden kegyeletlenségtől eltekintve is, ily meleg nyári időben, főképp ragályos torok betegségek ellenhalott holttestek eltakarítását sirásással megakadályozni, illetve az eltemetést megkéseleltetni.

— **A margittai kiállításra** a bejelentési határidő június 1-ig meghosszabbított, mely időntúli bejelentések csak föltételesen fogadhatók el, mivel a kiállítási helyiség a bejelentésekhez képest lesz építve — csak határozat alól csak a virág, gyümölcs és terményre vonatkozó bejelentések vétetnek ki, mikre nézve a bejelentések egész augusztus 10-ig fogadhatók el, Bejelentési ívekkel, valamint mindenemű felvilágosítással szívesen szolgát a rendezőség.

— **Dumas Sándor a szerelemről.** Dumás Sándor elszórt irt Guillemot „Egy szerető levelei” című művéhez. A szellemes bevezetőtől idézzük a következő sorokat, melyekben Dumas a szerelemről vallott nézetét adja elő: „Mindennek vége van, vagyis jobban mondva, mindennek megvan a maga vége. A halál, ez a legregényesebb és egyszerűsödött legrokonszenvesebb vég. De talán soha sem fog egy írónak sem eszébe jutni, még a naturalis írónak sem, a szerelmi viszonyt azért felbontani, mert a hősnő orrának a hegye vörös lett. En pedig nem bírom elképzelni, hogy Werther továbbra is szerette volna Charlottét, ha Charlotte orrának hegye megvörösödik. Egy centiméter térfogatú vörösség bizonyára nemmis do og a mindenséghez, de mily nagy hatása lehet annak a lelkekre és azok végzetére? Orökké való szerelem mi mindentől függesz te! Az ember elfogadhatja nagyanyját, anyját, néjét, anyósát, nővérét: kinek az orra hegye vörös, meg is jelenhet vele az utczán, a nélkül, hogy ez röstelne. Még ha nejeinek is vörös az orra hegye, kárpótlást kereshet az anyaságban, a barátságban, a házasság szentségében. De a szeretőre nézve, a kiválasztott, összehasonlíthatatlan szeretőre nézve, kinek szerelme elszorvaszt és árulása megöl, a dolog másként áll. Mint lehetne azt eltűrni, hogy a kedves orra hegye vörös és fénylő legyen? Ha az örvényes szép nő, ki imádja férjét, azt kezdi tapasztalni, hogy orrának hegye vörösödik, és mindenkorra így marad, mit fog tenni e nő, ha az ördög így szól hozzá: „Te e csapást (az ördög mindig tegezi az embert) elkerülheted, ha egy ismeretlen emberrel megcsalod férjedet — nem fogja megtudni senki sem! „En e kényes pont felett megkérdézttem egy fiatal, szép, értelmes és tisztességes asszonyt, ki így felelt: „Ez igen kínos dolog de ha a nő igazán szereti férjét, úgy kötelessége elfogadni az ördög ajánlatát! Mind-eből mi következik? Irjunk a szerelemről regényeket, drámákat; vigjátékokat, de a mi önmagunkat illet, — bizalmatlankodjunk az olyan esemény állandóságában, melyhez a testnek oly sok köze van. Ez az emberi szerelmen gyöngesége, mely arról álmodik, hogy örökkévaló, mint az isteni szeretet. Pedig azt láthatni, hogy a legkisebb physiologiai eset e nagy szerelmet undorra, sőt mi több, szálamommá változtatja át. Szóval röviden, a szerelem tisztán physical: ez az igazság vejeje.”

— **A működvelő utazó ügynök.** A valópörök aktáiban sok regény kerül a bíróság elé s néha még a bíróság is túrsza szerepet kap. Most egy előkelő grófi férjrel van a törvény-szék megakadva. A gróf ellen neje válpöröt indított s a férj ezt egy házi barátjuk befolyásának véli tulajdoníthatni. Föltette magában, hogy csak azért is megakadályozza a dolgot, s ha már az a szép nő nem lehet többé az ő neje, ne legyen másé sem. Mivel azonban a törvényel, mely utóvégre is megengedi a válást, nem daczolhatott volna, olyan módot választott ezélya keresztülvitelére, mely a törvénynek is megfelele és mégis a végtelenségig elhuzza a válást. A gróf ugyanis soha sem jelent meg az idézősekre, de mivel tudta, hogy ily eset n majd gondnokot rendelnek ki részére, hogy ennek is elejét vegye, minden egyes alkalommal készlegét jelenté be irásb-ileg a legközelebbi megjelenségre, sajnálván, hogy új lakását ismét változtatnia kelle, mert ő most kereskedelmi

utazó. Igen, csak azért, hogy kelő czimet találjon a folytonos helyváltoztatáshoz, — beállt egy bécsi gyároshoz utazó-ügynöknek; már legalább kétféle igazolta ezt és most már folytonosan van ürügye, hogy mindig egy nappal előbb álljon odább, mint az új idézés új lakhelyére megérkezik. Legutóbb meg azt a halasztási módot találta ki, hogy arról értesíté a bíróságot, mikép ő a „gyárosa parancsára” Kelet-Indiába utazott! A valóni akaró nő és a bírák előre félnek, hogy ugyan mi következik majd azután, ha a grófi commissroyagor egyszer valamikor hazra kerül Keletindióból. Mert ezen a kis kirándulásán lesz ideje, hogy újabb fogást találjon ki.

— **Biharmegyei hírek.** A nagyváradi sertés hizlaló részvénytársaság e ökeztítő bizottsága közbírá teszi, hogy tekintettel azon körülményre, miserint május 1-5-ö napja óta is a állások végett többen jelentkeztek az állásr zárójelét az alakuló közgyűlé határidejéig meghosszabbította. — A Komlóssy - Mandel - féle párbaj üggyében, mint megírta a nagyváradi törvény-szék 8 havi államfogházra ítélte a sirtetlenül maradt Mandel Bélát. Az ügyész és elítélt fellebbezése folytán az ügy a budapesti kir. táblát is megjárta melynek ítéletét tegnap hirdették meg Mandel előtt. A tábla helyben hagyta az ítéletet; Mandel megnyugodott az ítéletben, az ügyész is és így az ítélet jogerős lett. — **Leégett gyár.** A nagyváradi keményítő gyár, mely alig egy fél éve hogy működését megkezdte, vasárnap éjjel leégett. A tűz egy feldőlő petroleum-lámpa lángjától keletkezett és roppant gyorsasággal terjedt tova, mig nem alig rövid negyedóra alatt az egész gyár egy lángtengerré vált. A kár mintegy 26,000 fortra rug. A gyár, mely Kain Jakab és Herculz Manó tulajdonát képezte a Generalnál 23,000 fortra volt biztosítva. — **Artézikut Nagy-Szalontán.** Nagy-Szalonta városa. — elhatározta, hogy artézi kutat furat mely 30000 fortra fog kerülni. E célra 24000 forint kölcsönt vesz föl a város. A szerződés jóváhagyása tárgyában Biharmegye törvényhatósága e hó 18-án rendkívüli közgyűlést tart. A kufurást Zsigmond Bala végzi.

— **Süketeknek.** Egy személy ki egyszerű szer által 23 éves siketség és fülgugásból gyógyult ki, hajlandó ezen szer leírását német nyelven bármely hozzáférő szenedvőnek ingyen teljesíteni. Lakcím: J. H. Nickolsson, Wien, IX. Kolingasse Nro. 4.

— **A rendőrségről.**
Négy forintos levelek.
— Hát, kérem, megkerült a fiam.
— Haza jött?
— Nem biz az, ott van Anzibárban.
Most tudtuk meg egy jövendőmondó asszonytól.
— Nem igaz ám az, a mit az beszél.
— Nem-o? Kérem, az esőt is megjövendölte, még a boldoguit fiamnak a tulvilági állapotát.
— Aztán mit mondott a fiáról?
— Azt mondta, hogy Anzibárban te epedtet le, meg is házassodott már és 16 legény nyel dolgozik.
— Hiszen ott nem járnak eszimbában.
— Hát hogyan?
— Meztitláb.
— Dejszen, hiába tréfál a tekintetes ur: tudja azt a jövendő, hogy mit beszél.
— Hát jól van nekem mindegy.
— Az iránt jöttem volna, tekintetes uram, hogy mondaná meg: hol van az az Anzibár?
— Talán Zanzibár?
— Az, az kérem.
— Biz az Afrikába van.
— Hát az merre van?
— Tul a tengeren.
— Jézus Mária!
— Biz az messze van egy kiesit.
— Akkor talán levelet se lehet oda küldeni.
— Lehet, csak hogy bekerül egy hónapra is, mire odaér.
— Egy hónap oda, egy vissza: aratás lesz, mire megtudom, hogy van a fiam.
— Tudja mit? sürgönyözzön neki.
— Az hamarabb megy?
— Holnap már meg is kaphatja a feleletét.
— Aztán hol lehet ezt megtenni?
— A postapüet emeletén.
— Az öreg nagyon köszönte a fölvilágosítást. Kiment az ajtón, de megint csak visszatért.
— Már megengedjen a tekintetes ur, de olyan jószívű hozzám, hogy még egyr megkérném.
— No, mi az?
— Az isten is megáldja: írná meg azt a sürgönyt.
— Hát jól van: mit akar neki sürgönyözni?
— Azt, hogy megtudtuk, hol lakik, meg aztán, hogy miért nem irt eddig, hogy van, mit csinál, hogy sokat busultunk utána, meg hogy tiszteljük, esköltöztünk és egészségesek vagyunk, hála istennek.
— Sok lesz ez!
— Nem visznek el ennyit?
— Elvinni elviszik, azaz hogy elküldik, de majd sokat kell fizetni.
— Sokat-e?
— Sokat bizony. Várjon, majd meg-nézem.

Föltiti erre a kapitány a nagy kalendáriumot és maga is elszörnyűköl, mikor beléne:
— Mind n szó 4 frt!
Nagyon esőváltgatja erre a fejét az öreg, de aztán mégis csak rászánja magát:
— Isten neki, hát nem bánom: sürgönyözz meg neki a tekintetes ur egy szóval, hogy ha már nem is akar hazajönni látogatába, hát jöjjön legalább közelebb eső városba; mert ilyen szegény ember nem küldözgethet 4 frtos leveleket!

— **Szerkesztői üzenet.**
Megleső. Önnek uram, mindenesetre elismeréssel tartozunk a figyelemért, melyben lapunkat részesíti és örömmel látjuk érdeklődését működésünk iránt. Ön osztja azon felfogást, hogy a hírlapszerkesztésben a nagy közönségnek tevékeny részt kell vennie. Csak így áll módjában a napi sajtónak, hogy minden fontosabb és érdekesebb eseményről azonnal híven referálhasson. Mert bármilyen éber legyen is a lap szerkesztője, mindent nem láthat és nem hallhat meg. Ismeretlen marad előtte sok kisebb nagyobb esemény a közéletben, ha azok, a kik annak szemtanúi, abban szereplők, elmulasztják a hírlapot értesíteni, vagy legalább a készülő vagy megtörtént eseményekre figyelmét fölhívni. Sajnos, hogy Debreczenben a sajtó a közönség részéről még mindig nem részesül abban az erkölcsi támogatásban, mely más városokban a hírlapok gyors és minden oldalú jól értésültégét eredményezi. Nálunk még a közhivatalok is önkéntesen vajmi ritkán közlik a sajtó munkáival tanácskozásait, intézkedéseiket, általában működésük mozzanatait, melyek pedig a nyilvánosság elé tartoznak és közérdekeltséggel bírnak. A nagy közönségnek még kevesebb érdeke van ahhoz, hogy a látott, közötte történt eseményekről a hírlapot értesítse. — Ha pedig ezekről még is hallgat a sajtó, az kor ez utóbbi elhetetlenségének tudja be azt. Holott az újságíró nem álmolja meg a mit ir a napi eseményekről; mindentudósággal, mindenütt jelenvalósággal még kevésbé dicsekedhetik. Tehát ön se méltatlankodjék uram, a mért ama véres párbajt meg nem említettük és engedjen meg, ha még ma sem írjuk meg az ön szives értesítése után. Mert mi csakis ösmert egyenektől fogadunk el tudósítást. Névtelen vagy álnevtű leveleket figyelmen kívül hagyunk. A hírlap hírcéjt mindig felelősséggel tartozik és szükség esetén meg kell neveznie a forrást, melyből merített. — Ha ösmerjük ön, másnemű értesítéseinek közönettel és készségesen helyet adhatunk. Párbaj híreket pedig vajmi ritkán szoktunk közölni. Mert nézetünk szerint a párbajhír, ez a veszedelmes társadalmi ragályos maradványa a középkoroknak, legtöbbször csak arra való, hogy a párbajozók egyéni hiúságát elégítse ki. Ilyen oktalan hiúság legyezeztésére pedig lapunk nem vállalkozik. De ép úgy nem akaunk párbajhír közlésével a feladó szerepére vállalkozni. Mert tudhatja ön, hogy a párbaj törvényileg büntetendő cselekmény.

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Kardos László**
Debreczenben, Czegléd-utca.
Ujküldemény érkezeti
Nyári ezrua
ruha-szövefekben (Zephyr)
melyek belföldi és angol-gyártmányban
a legczélszerűbb és legszebb nőruha
kelméket szolgáltatják.
Áruk minőség szerint méterenként
26 kr. és 1 frt közt váltakozik.
Különösen kiemelendő a színek tartóssága és szépsége, valamint a szövet ruganyossága és könnyedsége.

— **Bérbeadó.**
A sámsoni határban egy
300 katást, holdas
földbirtok bérbeadó.
Ertekezhetni csapó-utczán 359. sz
házánál.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Kereczag Vilmos.

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

— **Megszabadultam**
a terhes szeplőkötől,
Bergmann lilion tej-szappana
naponta használatá által.
Kapható: egy darab 45 kr. Dr. Roth
széknek V. Emil gyógyszerárban (Telefon
öszköztetés.)

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja; a szájbüzt azonnal megszünteti naponta használatnál
cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

Dr. POPP Anatherin szájjvize

kétszázötven nagy palackokban mint eddig.
Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

- Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészséges és szép állapotban tartja.
- Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztántartására és a foghús megerősítésére.
- Dr. POPP fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz anélkül, hogy mint más fogorok a fogak zománczát megsértene.
- Dr. POPP növényesszappana a legjobb gyógy-pipere-szappan, mindenemű bőrkiütések ellen és különösen furdókhöz.
- Dr. POPP napraforgó vénus (szappan) (nem glicerin) A legújabb és a legfinomabb (szappan) divatpipere szappanok. A bőrt bársónyfinomá teszik.

Arak: Anatherin-szájjvíz 50 kr., 1 frt és 1.40 kr. Anatherin fogpaszta tégelyben 1 frt 22 kr. Atomikus fogpaszta 35 kr. Fogpor dobozban 63 kr. Növényesszappan 30 kr. Napraforgó-szappan 40 kr. Vénus szappan 50 kr. E szerepek kaphatók: DEBRECZENBEN: Dr. Rothschnek, Mihalovits L., Tamássy B., Orv. vény O., Tóth B., Muraközy K. és Baiás Ö. gyógyszerészeknél és Csanak J., Geréby F. Szepeessy és Kalenda, Kraitz Gy., Baum M., Weisz A. és Stera A. és Testvére kereskedésében.

Orvosi elismerés.

Tisztelt Colléga úr!

23 évig oly szájjvibban szenvedtem, mely néha nagyon fájdalmas és kellemetlen volt, úgy hogy gyakran még az evésben és a beszédben is gátolt. Több budapesti és bécsi orvost és tanárt consuláltam a bajom miatt, — de eredmény nélkül. Mióta azonban az ön méltán feldicsért Anatherin szájjvizét használtam, azóta teljesen megszabadultam kellemetlen bajomtól és csak azt sajnálom, hogy korábban nem alkalmaztam. Nem mulaszthatom el, hogy önnek e kitünő hatású szeréért őszinte köszönetet mondjak

Öszinte tisztelője
L. Patonán. Dr. LÖVINGER, járási orvos.

Hamisítókortól óvatosan!

CZIGELKAI

LAJOS-ISTVÁN-

forrás forrás.

jódtartalmu-, szikélezes-konnyhasós savanyvíz.

Felülmulhatlan legdusabb szénsavas nátron-tartalmu által az egész világ minden ismert ásványvizeit közt, bő vastartalma és sok szénsava miatt az égvényes-sós savanyvizek közt páratlan és legkellemesebb, valamint legkönnyebben emészthető valamennyi jódtartalmu ásványvizek közt.

A Lajos-forrás rendkívül hatásosnak bizonyult a gyomor-, bél-, húgyhólyag és légutak bántalmainál s görvéllykórnál.

Borvíz, leggazdagabb szoda- és szénsavtartalommal.

A legújabb vegyelemzési el a Czigelkai István-forrás savanyvíze nátron és szénsav tartalmára nézve, (1000 súlyrész vízben 18 722 nátron és 6 784 szénsav) oly dicsőszóval biznyult, hogy tartalmával az eddig ösmert bel- és külföldi ásványvizeket teljesen felülmúlja.

Mindenemű okoknál fogva a Czigelkai István-forrás ásványvíze savanyu borral egyítve, egy erősen pezsgő, s emellett a víz, kitünő italt szolgáltat, melynek kisé sós íze az emésztésre is bír befolyással.

Kizárólagos raktár és szétküldés Magyarország részére

ÉDESKUTY L. magy. kir. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállító által — BUDAPESTEN. —

Ugyszintén kapható minden gyógyszerertárban és fűszerkereskedésben.

RAKTÁR DEBRECZENBEN:
Csanak József és Geréby Fülöp uraknál.

Szent-Királyi és Kalenda Debreczen.

Padlózatok számára:

Keil Alajos

Padlózat-fénymázát

Bécsből

mint legkitünőbb mázólszert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó, szép fényes és tartós. — 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr.

— 1 kis " " " " 68 "

Keil Alajos Bécsből,

Viaszk-kenőcsét

mint legjobb és legegyszerűbb beeresztőszert kemény padló számára, — 1 köcsög ára 60 kr.

legmelegebben ajánlja

Szent-Királyi és Kalenda.

DEBRECZENBEN, a városháza épületében.

Megrendelések olyan helyekről a hol raktárak nincsenek Alois Keil, Wien IV. Resselgasse 5. gyári raktárakban intézendők. Egy 5 kilós csomag ára 6 f. t. o. é.

A FELSÉGES KIRÁLYI CSALÁD KEDVENCZ ASZTALI ITALA.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. köznség figyelmébe ajánlatik mint a létező legkitünőbb savanyuviz.

KITÜNŐ BORVIZ

Nagyhatású gyógyital a lélegzési-, emésztési- és vizező-szervek hurotos bántalmainál, általában mindazon esetekben, a melyeknél orvosi rendellet szerint savanyuviz használandó.

FÓRAKTAR:

Csanak Józsefnél.

A FELSÉGES KIRÁLYI CSALÁD KEDVENCZ ASZTALI ITALA.

Korona forrás legtisztább és legocsóbb egyényes savanyuviz raktára Debreczen és vidékére

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet

debreczeni fióktelep áru csarnoka

ajánl legjobb minőségű szepességi főzelékeket,
boszniai szilvát, szilva ízet, pergetett és keretmizet,

különféle friss minőségű

sajtokat, lipitói-turót.

Magyarádi, mènesi, szegszárdi, egrí (bikavér) sashegyi, szomorodni.

tokaji asszu gyógy borokat,

csira képességükért kezesség mellett

gazdasági és konyha kerti magvakat;

különösen pedig

oberndorfi takarmányrépa magot,
francia és magyar luczernát

legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áru csarnoka. Nagyvárad-utca, megyeháza mellett.

Korona forrás legtisztább és legocsóbb egyényes savanyuviz raktára Debreczen és vidékére.

Jó egészség az ember legfőbb kincse.

A javított

kárpáti egészségi labdacsook

főtulajdonsága az egész belszervezetnek működését állandó egyöntetűségben fentartani, amennyiben a meghitott gyomrot és vért fölmelegítik, a főlöleges epét, gyomorsavat és nyákot a legkellemesebb módon és természetesen uton a báirendszertől kivezetik, az ételhez itálhoz való vágyat fokozzák, alhavi felfuróást (szelket) eloszlatják és az ebből eredő gyomorzsorulást, székrekdést, felbűfögést, fej- és hátfájást, szédülést, tagszagatást, kedálytelen éget megszüntetik.

Kiváló jó tulajdonságuk ezen labdacsooknak az, hogy oly szeliden hatnak, miként még a legérzékenyebbek sem terhelhetnek meg általuk, mert sem undort, sem hasrágást, csikarást nem okoznak.

A beérkezett számos elismerő nyilatkozatok közül:

T. Gömbös L. urnak, Tolnán.

Nem találok szavakat, hogy hogyan áldatom önt a jó Istennel az ön által feltalált javított labdacsoért, mert engem nagy bajomból kigyógyított és jó étvágyat adott, 15 év óta volt gyomrom dagadt és csak könnyű étkekkel táplálkozhattam, most pedig bármit eszem, az jól esik, és ezt az ön kitünő labdacsoinak köszönhetem, miért is fogadja őszinte hálám.

Veszprém, 1888. November 14.

Szabady J., gazdatiszt.

Kérem az ön által készített egészségi labdacsokból egy tekercset utávétellel küldetni; anyám kitünő eredményeivel használja, tisztelettel Szombathely, Márc. 24. 1889.

Németh Gyula, törvss. bíró.

Kitünő jól javított egészségi labdacsoi általam a legjobb eredménnyel használtattak el. Egészségemet visszadták ugyanarra hogy 79 éves koromban ismét könynyen foglalkozgathatok; ily szerencse mellett, a melyet egyedül önnek köszönhetek, kérem kitünő labdacsoiból 12 doboz részemre megküldését.

Pátka, (Györm.) Apr. 20. 1889.

Tisztelettel I. háasz János, földbírtokos

Egy 15 labdacsoi tartalmazó dobozka ára 21 kr., hat dobozát tartalmazó utasításba csomagolt tekercs 1 frt.

Csupán azon dobozka tartalmaz eredeti készítményt, melynek oldalán czimerem pecsétnyomata, fenekén a törvényesen bejegyzett védjegy látható.

Ezen labdacsook kaphatók a készítőnél:

Gömbös László

gyógyszerésznél Tolnán, valamint a legtöbb gyógyszerertárban.

Raktár Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerész urnál. (Telefon összeköttetés.)